

TÍÐARGREIN

Tórbjørn
JacobsenJóannes
EidesgaardHans Pauli
StrømHergeir
NielsenJógvan
SundsteinEdmund
Joensen

Hergeir Nielsen

Fyrrverandi løgtingsformaður og
landsstýrismaður fyri Tjóðveldi

Neyðars, neyðars Føroyaland, brunnið tvøst, tað var títt merki!

Millum mongu syndarligu avrikini hendan
margháttliga samgongan leggur eftir seg, liggur
nú eisini beinagrindin av Landsbanka Føroya.

Millum mongu syndarligu avrikini hendan margháttliga samgongan leggur eftir seg, liggur nú eisini beinagrindin av Landsbanka Føroya.

Tað eru sambandskreftirnar í samgonguni, sum altíð hava verið ímóti hesum banka, sum nú hava fingið sín vilja, og hvussu sterk sambandsgongan er, sæst best av atkvøðugreiðsluni, har likvideringin av Landsbankanum fekk fulla undirtøku frá øllum tingfólkum í samgonguni.

Landsbankin varð samtyktur á tingi í 1978 við 17 atkvøðum av samgonguni, ið tá sat, E(6), C(6), A(5).

“...at varðveita trygg figgjjarviðurskipti í Føroyum og eina javna útbygging av føroyska samfelagnum.” (Hákon Djurhuus, Poul Jacob Olsen, Hilmar Bech, Signar Hansen, og Jógvan Durhuus)”

Áliti um um Landsbankan
29.09.1978

Við hesi syndarligu samtykt hava Føroyar sum einasta landi í vesturheiminum slept tí týðningarmesta figgjjarliga geiranum, sum skuldi varðveita trygg figgjjarviðurskipti, sum øll onnur lond royndu at styrkja mest møguligt.

Samstundis hevur landsstýrið boðað frá, at danska figgjareftirlitið, sum danir hava mist alt áliti á, nú verður einasta trygd føroyinga frameftir. Danir leita annars sjálvir saman við eurolondunum inn í eitt felags figgjarkervi við egnum eftirliti.

Peningapolitikkurin hjá donsku bankunum við Den Danske Bank sum høvuðsaktøri hevur líkst okkara á mangan hátt, og eftirlitið hevur verið neyvt hitt sama.

Ein sendirøð um skelkandi húsagangirnar í donsku bankunum “Sikke en fest” er víst á dr.dk, samstundis sum avhøvdingin av føroyska Landsbankanum fór fram, og tað er ikki hissini kostur, har verður borðreiddur.

Jú stórri kunnleika vit fáa, og jú longur vit koma undir húðina

á revsskinnunum aftanfyrir húsagangirnar, jú klókari gerast ølluttan tey, ið húsast ytst úti í Nesiinum og niðast á Tinghúsvegnum.

Teir, ið skuldu ansað gæsum, vóru teir somu sum skræddu tær sundur, og alt bendir á, at vit eiga at styrkja okkum munandi á eftirlitsøkinum.

Við avtøkuni av Landsbankanum gera vit tað øvugta, og tað er følsk trygd at billa fólk inn, at vit eru væl vard undir danska figgjarkervinum.

Vit minnst Den Danske Bank frá okkara kreppu í 1992, og danir minnst hann frá teirra kreppu í 2008. Áhugað kunna leita eftir “Sikke en fest” í leitingarvindeyganum á www.dr.dk og har síggja, hvussu ússaligt danska figgjarkervið í veruleikanum er.

Donsku bankarnir skruvaðu shuntin frá og skaptu kreppu, hóast figgjareftirlit og tjóðbanki sótu omanfyri og skuldu eittast at ansa eftir. Húsaprísirnar fóru við ferð uppeftir, og vanligt var at bankarnir læntu trý, fimm ella sjeve ferðir húsaprísirnar, har hvør ølltjentu seg ríkan upp á annan mans kostnað – so leingi tað vardi.

Bankarnir gjørdust harafturat alt annað enn bara bankar. Teir ognuðu sær harafturat tryggjar, realkredilán oam., eins og teir gera nú, so at teir finga fult og heilt kvørkratak á viðskiftafólkunum.

Stuttskygd profítahugamál til lumpaðar partabrævaognarar vóru berandi tátturin, sum bar bankarnar fram ímóti tí stóra kollapsinum, tá rokningin endaliga varð borin skattgjaldarunum.

Eftiri stóð meinigi maðurin við láni upp á sínar egnu pengar, sum hann skuldi rinda aftur, meðan bankastjórnirnar hvurvu við feittum farvællønum.

Tá tað so ikki bar til at blása bløðruna longur upp, enn bjølgurin helt, fóru skelkirnar um allan heimin. Frá føroysku sorgarsøgnum í Eik Banka til amerikanska dreymin, Leeman Brothers, har 600.000 fólk gjørdust arbeiðsleys í einum høggi.

AT HJÁLPA SÆR SJÁLVUM: En nevnd fekk í 1995 til uppgávu at kanna, um stjórnin hjá Nyrup visti meira um partabrævaumbýtið, enn hon vildi vera við. Óli P. teknaði

Havandi hesar og aðrar ræðusøgur í huga, skuldi allar góðar orsökir verið til at vart seg mest møguligt og bygt upp heldur enn rivið niður, men tíverri.

Samgongan, sum fyrri ári síðan skipaði stættarsamfelagið av nýggjum, heldur við avtøkuni av Landsbankanum fram við at dyrka tað dulda beinharða peningavaldið í samfelagnum og fifla nú við sjálvum tí føroyska figgjarkervinum.

Hitt dulda peningavaldið gjørdi eisini um seg, tá Landsbankin kom í eyga.

“Á aðalfundi hjá Sjóvinnubankanum tað eina árið, eg haldi tað hevur verið í 1977 ella 1978, kom Hans Pauli Johannesen beinleiðis við uppskoti um at koyra meg frá sum grannskoðara bankans við teirri grundgeving, at eg atkvøddi fyri Landsbankanum.”
Endurminningar eftir Jógvan Sundstein 2008

Sparing liggur í ætlanin hjá landsstýrinum, siga tey fingralongu, meðan Landsbankin sigur, at bara hetta ævintýrið fer at kosta samfelagnum einar 15-20 mió.kr. árliga. Vit ivast stórliga og minnst onnur sparingarherðindi í óðum verkum.

- Ferðavinna fór fyrst undir uttanríkisráðið, og síðan fór alt á heysin.
- Sjóðvarpið fór fyrst í útvarpskassan, og síðan alt fór á heysin.
- Partneringsáttmálin í eini miðnámsskúlabygging, skuldi fyrst tryggja ein mesta kostnað á 60 mió.kr., og síðan fór alt á heysin og endaði omanfyri 100 mió.kr.
- Trygdarmiðstöðin ...?, ja, vit kundu hildið á við røðini av miseyðnaðum royndum og óttast stórliga tær komandi.

Landsbankin var ein serstovnur, sum varð ríkin eftir egnum fortreytum, og sum hevði gjørt eitt gott og álitisvekjandi arbeiði, og

harafturat kundu mangar aðrar uppgávur verið latnar bankanum at umsita.

Ein virðilig avhøvding kom ikki upp á tal, tá smáir menn skuldu taka stórar avgerðir.

Tingviðgerðin varð lögð dagin fyri, at hoyringssvar komu vegin fram, og tá tey so einaferð undir nevndarviðgerðini komu vegin fram, mæltu tey øll, frásæð peningastovnunum, frá.

Afturhaldskreftirnar, sum nú likvidera Landsbankan, eru tær somu, sum royndu at forða samtyktini av honum í 1978.

Finnbogi Ísakson, Atli Dam og Jógvan Sundstein, vóru framherjar í síni tíð, men nú er vent í holini í flokkinum hjá tí seinast nevnda, sum í dag bert er ein skuggi av sær sjálvum.

Ferð eftir ferð síggja vit væl trimmaða A-liðið standa øksl við øksl saman við sambandinum,

Framhald á næstu síðu